T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ

ESAS NO : 2023/631
KARAR NO : 2024/103
KARAR TR : 01/04/2024

ÖZET: M. İ. Bankası T.A.Ş.'den alacaklı olduğunu ileri süren davacının, iflas masasına kayıt talebinin iflas idaresince reddedildiğinden bahisle işlemin iptali istemiyle açtığı davada, iflas işlemlerinin bankanın devredildiği Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu tarafından gerçekleştirilmesi nedeniyle dava konusu işlemin idari nitelikte birişlem olduğu ve2577 sayılı Kanun'un 2. maddesi kapsamında,uyuşmazlığın İDARİYARGI YERİNDE çözümlenmesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : S.E.
Vekili : Av. S. E.
Adli Yargıda
Davalı : M. İ. Bankası T.A.Ş. adına İflas İdaresi sıfatıyla Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Başkanlığı
Vekili : Av. B. A.
İdari Yargıda
Davalı : Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Başkanlığı
Vekili : Av. A. D. K.

I. DAVA KONUSU OLAY

1. Davacı vekili, müvekkilinin M. İ. Bankası T.A.Ş. Adına İflas İdaresinin 11/12/2020 tarih ve 3408 karar numaralı İflas Masasına alacak kaydı yapılması talebinin reddine dair işlemin; müvekkilinin müflis banka yetkililerince yanlış yönlendirildiği istemi dışında ilgili bankanın off shore şubesinde hesap açtırıldığı, haksız ve hukuka aykırı olduğu iddialarıyla iptali ile fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla yatırmış olduğu 34.205,66 TL (34.205.664.486 ETL)asıl alacağın iflas tarihine kadar hesaplanacak faizi ile birlikte iflas masasına alacak kaydına karar verilmesi istemiyle adli yargı yerinde dava açmıştır.

II. UYUŞMAZLIĞA İLİŞKİN BAŞVURU SÜRECİ

A. Adli Yargıda

2. **İstanbul 1. Asliye Ticaret Mahkemesi 15/04/2019 tarih ve E.2018/914, K.2019/312 sayılı kararı** ile, dava konusu uyuşmazlığın çözüm yeri idari yargı olduğundan, Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 114/1-b ve 115. maddeleri uyarınca yargı yolunun caiz olmaması nedeniyle dava şartı yokluğundan davanın usulden reddine karar vermiş, bu karara karşı istinaf isteminde bulunulmuş, İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 17. Hukuk Dairesi 27/02/2020 tarih ve E.2019/3947, K.2020/564 sayılı kararı ile, istinaf başvurusunun esastan reddine kesin olarak karar vermiş, bu karar kesinleşmiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...TMSF, iflas idaresi görev ve yetkilerini haiz olarak iflas tasfiyesiniyürüttüğüne göre, bu sıfatla düzenlenen sıra cetvelinin de TMSF'ninkamu gücüne dayalı olarak Bankacılık Kanunu uyarınca tek yanlı olarak aldığı idari karara dayalı bir işlemi olduğu kuşkusuzdur. İflas idaresinin İİK'ndaki haiz olduğu yetkileri TMSF'nin sahip olması,bu hükümlerden yararlanması bu sonucu değiştirmemektedir. 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 107. madde uyarınca devir alınan alacaklar nedeniyle Fon'a boçlu olanların iflası halinde 132/9. bent uyarınca Fon'un bir ya da iki temsilcisinin katılımı ile oluşan veİcra hakiminin seçtiği iflas idaresinin somut olayda söz konusu olmadığı, tamamının Fon'un gösterdiği adaylardan oluştuğu, iflas idaresinin Fon adına tasfiyeyi yürüttüğü anlaşılmaktadır. Uyuşmazlık Mahkemesi'nin 07.02.2011 tarih ve 2010/69 E., 2011/5 K. sayılı kararında da, TMSF'nin düzenlediği sıra cetvelinin iptaline idari yargının karar verebileceği sonucuna varılmıştır.

Nitekim dosyada mübrez Yargıtay 23. Hukuk Dairesi'nin 20.02.2019tarih ve E.2016/3833, K.2019/582sayılı kararları da bu doğrultudadır.

Bu durumda mahkemece, tüzel kişiliği haiz Fon tarafındanİİK hükümlerinden yararlanılarakdüzenlenenve idari işlem niteliğinde bulunan sıra cetvelinin dava konusu edilmiş olması halindeki gibi, davalı M. T. İ. Bankası T.A.Ş.'nin iflas idaresinin TMSF adına tasfiye yürüttüğü, gerçek

hasmın TMSF olduğu,bucetvelde davacının alacağı ile ilgili alınan kararın iptalini amaçlayan davacının alacağının bulunup bulunmadığı, alacağı varsa cetvelin davacı alacağı ile ilgili kısmının iptali ile ilgili inceleme yapıp karar vermeninAdli Yargının görevi dahilinde olmadığı, idareye başvuru sonrası idarece yeni bir karar alınarak davacının alacağının cetvele kayıt ve kabulünün idari yargının görev alanında olduğu anlaşılmıştır.

HMK 114. maddesinde, dava şartları sayılmış ve mahkemenin görevli olması hususu da dava şartı olduğu ifade edilmiştir. HMK 115. maddesinde dava şartlarının, yargılamanın her aşamasında mahkemece resen gözetilmesi gerektiği açıklanmıştır. Anılan düzenlemeler çerçevesinde işbu davaya bakma görevinin Adli yargıya ait olmayıp idari yargının görev alanında bulunduğu anlaşılmakla davanın dava şartı - görev yönünden usulden reddine karar verilmesi gerekmiş,aşağıdaki hüküm kurulmuştur.

HÜKÜM: Gerekçesi yukarıda açıklandığı üzere;

Davanın dava şartı yokluğu - yargı yolu - görev yönünden usulden REDDİNE,..."

3. Davacı vekili, bu kez aynı istemle idari yargı yerinde dava açmıştır.

B. İdari Yargıda

4. İstanbul 11. İdare Mahkemesi 31/01/2022 tarih ve E.2021/335, K.2022/83 sayılı kararıile, uyuşmazlığın esasını inceleyerek davacının İflas Masasına alacak kaydı yapılması talebinin reddine ilişkin dava konusu işlemde hukuka aykırılık bulunmadığı gerekçesiyle davanın reddine karar vermiş, bu karara karşı istinaf isteminde bulunulmuştur. İstanbul Bölge İdare Mahkemesi 10. İdari Dava Dairesi 28/04/2023 tarih ve E.2022/1038, K.2023/653 sayılı kararı ile, uyuşmazlığın çözümündeadli yargının görevli olduğundan bahisle, istinaf başvurusunun kabulüne, İstanbul 11. İdare Mahkemesince verilen 31/01/2022 tarih ve E.2021/335, K.2022/83 sayılı kararın kaldırılmasına ve yeniden karar verilmek üzere dosyanın mahkemesine gönderilmesine karar vermiştir.

5. **İstanbul 11. İdare Mahkemesi 13/07/2023 tarih ve E.2023/1389 sayılı kararı** ile, İstanbul Bölge Adliye Mahkemesi 17. Hukuk Dairesinin 27/02/2020 tarih ve E.2019/3947, K.2020/564 sayılı kararı doğrultusunda, istinaf başvurusunun reddine karar verilen İstanbul 1. Asliye Ticaret Mahkemesinin E.2018/914 sayılı dosyası temin edildikten sonra, adli ve idari yargı arasında çıkan olumsuz görev uyuşmazlığı nedeniyle, görevli mahkemenin belirlenmesi için dosyanın Uyuşmazlık Mahkemesine gönderilmesine, Uyuşmazlık Mahkemesi kararı gelene kadar iş bu dosyanın bekletilmesine karar vermiştir. Kararın ilgili kısmı şöyledir:

"...müflis Bankanın 5411 sayılı Kanun uyarınca Fona devredilmesi, bu Kanun'un 106. maddesinin 5. fıkrasında Fonun yetki ve görevlerine getirilen sınırlamalar, 2004 sayılı Kanun'un 235. maddesinin 1. fıkrasının sıra cetveline itiraz ile ilgili davaların iflasa karar verilen yerdeki ticaret mahkemesine açılacağına dair hükmü ve üyeleri, gösterilen adaylar arasından icra tetkik merciince seçilen müflis bankanın iflas idaresinin dava konusu işleminin idare hukuku kapsamında "idari işlem" olarak nitelendirilemeyeceği hususları bir arada değerlendirilerek, davanın görüm ve çözümünde adli yargı yerinin görevli olduğu sonucuna varıldığı..."

III. İLGİLİ HUKUK

6. 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun *"Faaliyet izninin kaldırılması veya Fona devir"* başlıklı 71. maddesi şöyledir:

"Denetlemeler sonucunda bir bankayla ilgili olarak;

a) Bu Kanunun 70 inci maddesi kapsamında alınması istenen tedbirlerin Kurul tarafından verilen süre içerisinde ya da her halükârda en geç oniki ay içinde kısmen ya da tamamen alınmaması ya da bu tedbirleri kısmen veya tamamen almış olmasına rağmen, malî bünyesinin güçlendirilmesine imkân bulunmadığı veya bu tedbirler alınmış olsa dahi malî bünyesinin güçlendirilemeyeceğinin tespit edilmesi,

b) Faaliyetine devamının mevduat ve katılım fonu sahiplerinin hakları ve malî sistemin güven ve istikrarı bakımından tehlike arz ettiğinin ortaya çıkması,

c) Yükümlülüklerini vadesinde yerine getiremediğinin tespit edilmesi,

d) Yükümlülüklerinin toplam değerinin varlıklarının toplam değerini aşması,

e) Hâkim ortaklarının veya yöneticilerinin, banka kaynaklarını, bankanın emin bir şekilde çalışmasını tehlikeye düşürecek biçimde doğrudan veya dolaylı veya dolanlı olarak kendi lehlerine kullanması veya dolanlı olarak kaynak kullandırması ve bankayı bu suretle zarara uğratması,

Hâllerinden bir veya birkaçının varlığı durumunda Kurul, en az beş üyesinin aynı yöndeki oyuyla alınan kararla bankanın faaliyet iznini kaldırmaya ya da kredi kuruluşunun temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetimini, zararın mevcut ortakların sermayesinden indirilmesi kaydıyla kısmen veya tamamen devri, satışı veya birleştirilmesi amacıyla Fona devretmeye yetkilidir.

Faaliyet izni kaldırılan kredi kuruluşları bu Kanunda yer alan hükümlere göre, kalkınma ve yatırım bankaları ise genel hükümlere göre tasfiye edilir.

Bu madde kapsamında alınan Kurul kararları Resmî Gazete'de yayımlanır. Yayım tarihi ilgililer bakımından tebliğ tarihi olarak kabul edilir."

7. 5411 sayılı Kanun'un *"Faaliyet izninin kaldırılması"* başlıklı 106. maddesinin beşinci fıkrası şöyledir:

"Yönetim ve denetimi Fona intikal eden banka hakkında iflas kararı verilmesi hâlinde Fon, iflas masasına 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 206 ncı maddesinde yer alan üçüncü sıradaki tüm imtiyazlı alacaklılardan önce, ancak Devletin ve sosyal güvenlik kuruluşlarının 6183 sayılı Kanun kapsamındaki alacaklarından sonra gelmek üzere imtiyazlı alacaklı sıfatıyla iştirak eder. Fon, bu Kanunun uygulanması ile sınırlı olmak üzere 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 166 ncı, 218 inci, 219 uncu, 223 üncü, 234 üncü, 236 ncı, 249 uncu, 251 inci ve 254 üncü maddelerindeki yetki ve görevler hariç olmak üzere iflas dairesi, alacaklılar toplantısı ve iflas idaresi görev ve yetkilerine sahip olarak bankayı tasfiye eder."

8. 5411 sayılı Kanun'un *"Fona devredilen bankalar ile ilgili hükümler"* başlıklı 107. maddesi şöyledir:

"Fon, bu Kanunun 71 inci maddesi hükümlerine göre ortaklarının temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetimi kendisine devredilen bankalarla ilgili yetkilerini maliyet etkinliğini sağlama ve malî sistemin güven ve istikrarını koruma ilkeleri doğrultusunda kullanır.

Fon, bu Kanunun 71 inci maddesi hükümlerine göre ortaklarının temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetimi kendisine devredilen bankanın faaliyetlerini Fon Kurulunca belirlenecek süre ile geçici olarak durdurmaya ve/veya devir tarihi itibarıyla düzenlenecek bilançosunu esas almak suretiyle;

a) Uygun göreceği aktiflerini, teşkilatını ve aksine talebi olmayan personeli ile devir tarihi itibarıyla mevduat bankaları bakımından mevduat toplamları en yüksek beş bankaca uygulanan faiz oranları ortalamasını, katılım bankaları bakımından katılım fonu toplamları en yüksek üç bankaca uygulanan getiri oranları ortalamasını geçmemek üzere işlemiş faiz ve getirileri ile birlikte sigortaya tâbi tasarruf mevduatı ve katılım fonlarını ve pasifte yer alan karşılık kalemlerini, kurulacak bir bankaya ya da mevcut bankalardan istekli olanlara devretmeye ve aktif ve pasifi kısmen veya tamamen devredilen bankanın faaliyet izninin kaldırılmasını Kuruldan istemeye,

b) Hisselerine sahip olmak kaydıyla ve sigorta kapsamındaki mevduat ve katılım fonu tutarını aşmamak koşuluyla malî yardım sağlamaya ve kendisine intikal eden hisseleri temsil eden sermayeye karşılık gelen zararları devralmaya,

c) Devralınacak zararlar sonucunda hisselerinin tamamına sahip olunamaması hâlinde, zararın ödenmiş sermaye tutarından düşülmesi suretiyle hesaplanacak sermaye esas alınmak üzere bulunacak hisse bedelinin Fon Kurulunca belirlenecek süre içinde banka hissedarlarına ödenmesi karşılığında hisselerini devralmaya,

d) Faaliyet izninin kaldırılmasını Kuruldan istemeye,

Yetkilidir.

Devralınan zararlara istinaden yapılacak ödemelerin karşılığını temsil eden hisseler, üzerindeki her türlü hak ve takyidattan arî olarak Fona intikal eder.

Hakkında bu maddenin ikinci fıkrasının (a) bendi hükümleri uygulanan bankanın devredilen aktiflerinin toplamının devredilen pasiflerinin toplamını karşılamaması hâlinde aradaki fark sigorta kapsamındaki mevduat ve katılım fonu tutarını aşmamak kaydıyla Fon tarafından ödenir. Bu halde ve hakkında bu maddenin ikinci fıkrasının (a) bendi hükümleri uygulanan bankanın faaliyet izninin kaldırılması durumunda bu Kanunun 106 ncı maddesinin ikinci ve 109 uncu maddesinin üçüncü fıkraları uygulanmaz. Bu Kanunun 106 ncı maddesine göre iflas masaları kurulması hâlinde, Fon ödediği tutar kadar iflas masasına 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 206 ncı maddesinde yer alan üçüncü sırasındaki tüm imtiyazlı alacaklılardan önce, ancak Devletin ve sosyal güvenlik kuruluşlarının 6183 sayılı Kanun kapsamındaki alacaklarından sonra gelmek üzere imtiyazlı alacaklı sıfatıyla iştirak eder.

Fon, hisselerinin çoğunluğu veya tamamı kendisine intikal eden bankanın;

a) Gerektiğinde malî ve teknik yardım da sağlamak suretiyle, varlık ve yükümlülüklerini kısmen veya tamamen, mevcut bankalardan istekli olanlara ya da kurulacak bir bankaya devretmeye veya bankayı istekli olan başka bir bankayla birleştirmeye,

b) Fon Kurulunca gerekli görülen hallerle sınırlı olmak üzere, malî bünyenin güçlendirilmesi ve yeniden yapılandırılması için gerektiğinde;

1) Sermayesini artırmaya,

2) Zorunlu karşılık ve umumi disponibilite yükümlülüklerinden kaynaklanan cezaî faizlerini kaldırmaya,

3) İştirak, gayrimenkul ve diğer aktiflerini satın almaya veya bunları teminat olarak alıp karşılığında avans vermeye,

4) Likidite ihtiyacını gidermek üzere mevduat koymaya,

5) Alacaklarını veya zararlarını devralmaya,

6) Varlık ve yükümlülükleri ile ilgili her türlü işlemi yapmaya ve nakde tahvilini sağlamaya,

c) Sahip olduğu aktifleri iskonto uygulayarak veya sair suretlerle üçüncü kişilere satmaya ve gerekli göreceği her türlü tedbiri almaya,

d) Hisselerini bu Kanunun 7 ve 8 inci maddelerindeki hükümlere istinaden Kuruldan izin alınmak kaydıyla ve Fon Kurulu tarafından belirlenecek usûl ve esaslar dahilinde üçüncü kişilere devretmeye,

Yetkilidir.

Bu madde hükümlerine göre yapılan devir işlemlerinde alacaklı ve borçluların rızası aranmaz.

71 inci madde kapsamında temettü hariç ortaklık hakları ile yönetim ve denetimi kendisine devredilen bankaların, malî bünyelerinin güçlendirilmesi, yeniden yapılandırılması, devri, birleştirilmesi ve satışı ile ilgili süreç devrin yapıldığı tarihten itibaren en geç dokuz aylık bir süre içerisinde tamamlanır. Fon Kurulu kararı ile bu süre üç ayı geçmemek üzere uzatılabilir. Bu süre içinde devir, birleşme veya satışın

tamamlanamamış olması hâlinde Fonun talebi üzerine Kurul bankanın faaliyet iznini kaldırır."

9.5411 sayılı Kanun'un *"Şahsi sorumluluk "* başlıklı 110. maddesi şöyledir:

" Bir bankanın yöneticilerinin ve denetçilerinin kanuna aykırı karar ve işlemleriyle banka hakkında 71 inci madde hükümlerinin uygulanmasına neden olduklarının tespiti hâlinde, bankaya verdikleri zararlarla sınırlı olarak bunların şahsi sorumlulukları yoluna gidilerek, Fon Kurulu kararına istinaden ve Fonun talebi üzerine doğrudan şahsen iflaslarına mahkemece karar verilebilir.

Bu karar ve işlemler bankanın hâkim ortaklarına menfaat temini amacıyla yapıldığı takdirde, menfaat temin eden ortaklar hakkında da temin ettikleri menfaat üzerinden uygulanır. Bu suretle tahsil edilen tutarın Fon tarafından ödenen mevduat ve katılım fonu tutarı ve fer'ileri mahsup edildikten sonra bakiye kısmı tasfiye hâlindeki veya iflasa tâbi bankaya iade edilir.

Mahkemece iflasına karar verilenler hakkındaki takibi Fon yürütür.

Bu madde hükmüne göre iflası istenenler hakkında mahkemece 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 257 nci ve izleyen maddeleri hükümleri uygulanır.

Bu Kanunun 106 ncı ve 109 uncu maddeleri hükümleri, bu maddeye göre şahsi iflası istenenler hakkında da uygulanır. "

10. 5411 sayılı Kanun'un *"Fonun kuruluş ve bağımsızlığı"* başlıklı 111. maddesi şöyledir:

"Bu Kanun ve ilgili diğer mevzuat ile verilen yetkiler çerçevesinde tasarruf sahiplerinin hak ve menfaatlerinin korunması amacıyla, mevduatın ve katılım fonlarının sigorta edilmesi, Fon bankalarının yönetilmesi, malî bünyelerinin güçlendirilmesi, yeniden yapılandırılması, devri, birleştirilmesi, satışı, tasfiyesi, Fon alacaklarının takip ve tahsili işlemlerinin yürütülmesi ve sonuçlandırılması, Fon varlık ve kaynaklarının idare edilmesi ve Kanunla verilen diğer görevlerin ifası için kamu tüzel kişiliğini haiz, idarî ve malî özerkliğe sahip Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu kurulmuştur.

Fon görevini yaparken bağımsızdır. Fonun kararları yerindelik denetimine tâbi tutulamaz.

Hiçbir organ, makam, merci veya kişi, Fon Kurulunun kararlarını etkilemek amacıyla emir ve talimat veremez.

Fon, Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Kurulu ile Başkanlıktan oluşur.

Fonun merkezi İstanbul'dadır. Fon, görevli ve yetkili olduğu alanın yoğun olduğu illerde olmak ve sayısı üçü geçmemek kaydıyla Cumhurbaşkanı kararıyla yurt içi temsilcilik ve tahsilat birimleri açabilir.

Fon, 3346 sayılı Kamu İktisadi Teşebbüsleri ile Fonların Türkiye Büyük Millet Meclisince Denetlenmesinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun, 2886 sayılı Devlet İhale Kanunu ile 4734 sayılı Kamu İhale Kanunu hükümlerine tâbi değildir.

Fon, görev ve yetkilerini etkin şekilde yerine getirmek amacıyla, yeterli sayı ve nitelikte personeli istihdam eder.

Fonun malları Devlet malı hükmündedir. Fonun mal, hak ve alacakları haczedilemez ve rehnedilemez. "

11.5411 sayılı Kanun'un *"Fon alacaklarının takip ve tahsiline ilişkin yetki ve usûller* " başlıklı 132. maddesinin 9. fikrası şöyledir;

"Bu Kanunun 107 nci maddesi uyarınca devralınan alacaklar nedeniyle Fona borçlu olanların iflası hâlinde 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 221 inci maddesindeki iflas bürosu Fon temsilcisinin katılımıyla teşekkül eder. 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 223üncü maddesindeki iflas idaresinin, Fonun talep etmesi hâlinde üyelerinden en az biri, Fonun göstereceği iki kat aday arasından icra tetkik mercii tarafından seçilir. Fon, alacağının tahsili bakımından gerekli görürse iflas idaresinin en az iki üyesinin önereceği iki katı aday arasından seçilmesini talep etmeye yetkilidir. Bu durumda, icra tetkik mercii iflas idaresinin asgarî iki üyesini Fonun önereceği adaylar arasından seçer. Fon bir üye seçtirmişse icra tetkik mercii diğer bir üyeyi alacak tutarı itibarıyla çoğunlukta olanların göstereceği iki aday arasından, bir üyeyi de alacaklı sayısı itibarıyla çoğunlukta olanların göstereceği adaylar arasından seçer. Fon iki üye seçtirmişse, diğer bir üye icra tetkik mercii tarafından alacaklı sayısı itibarıyla çoğunlukta olanların göstereceği iki aday arasından seçilir."

12. 1 Kasım 2005 tarih ve 25983 mükerrer sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 168/A maddesi ile yürürlükten kaldırılan ancak, bu Kanun'un geçici 11. maddesine göre uygulanmasına devam edilen 4389 sayılı Bankalar Kanunu'nun *"Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu "* başlıklı 15/1. maddesişöyledir:

"Bankalardaki tasarruf mevduatı kamu tüzelkişiliğini haiz Tasarruf Mevduatı SigortaFonu tarafından sigorta edilir. Fon, 14 üncü madde hükümlerine göre hisseleri ve/veya yönetim ve denetimi kendisine intikal eden bankaların mali bünyelerinin güçlendirilmesi, yeniden yapılandırılması ve üçüncü kişilere devri ve bu Kanun ile kendisine verilen diğer işleri de yapmakla görevli ve yetkilidir."

13. 4389 sayılı Kanun'un *"Bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izninin kaldırılmasının sonuçları"* başlıklı16. maddesinin üçüncü ve dördüncü fikraları şöyledir:

" 3. Fon, yönetim ve denetimi kendisine intikal eden bankada mevduat sahipleri ile diğer alacaklıların haklarını korumaya yönelik tedbirleri alır. Bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izni kaldırılan bankanın 17 nci maddede sayılan ilgililerinin mal, hak ve alacaklarına Fonun talebi üzerine mahkeme tarafından teminat şartı aranmaksızın ihtiyati tedbir veya ihtiyati haciz konulabilir. Bu şekilde alınan ihtiyati tedbir ve ihtiyati haciz kararları, karar tarihinden itibaren altı ay içinde dava ve icra-iflas takibine konu olmaz ise kendiliğinden ortadan kalkar. Bankacılık işlemleri yapma ve mevduat kabul etme izninin kaldırıldığı tarihten itibaren bankanın alacaklıları, alacaklarını temlik edemez veya bu sonucu doğurabilecek işlemleri yapamazlar. Fon, yönetim ve denetimi kendisine intikal eden bankadaki sigortalı mevduatı doğrudan veya ilan edeceği başka bir banka aracılığı ile ödeyerek, mevduat sahipleri yerine bankanın doğrudan doğruya iflasını ister. Bu görev ve yetki münhasıran Fona aittir. Bu şekilde yapılacak iflas isteminde 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunun 178 inci maddesinin ikinci fıkrası hükmü uygulanmaz.

4.İflas kararı alınması halinde Fon, iflas masasına imtiyazlı alacaklı sıfatıyla iştirak eder ve bu Kanunun uygulanması ile sınırlı olmak üzere 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununda yazılı iflas dairesi ve alacaklılar toplantısı ile iflas idaresi görev ve yetkilerine de sahip olarak bankayı anılan Kanun hükümleri çerçevesinde tasfiye eder."

14. 2004 sayılı İcra ve İflas Kanunu'nun *"İflas daireleri"* başlıklı 2. maddesi şöyledir:

"Her asliye mahkemesinin yargı çevresinde lüzumu kadar iflas dairesi bulunur.
Birinci madde iflasları daireleri hakkında da caridir."

15. 2004 sayılı Kanun'un *"İflas takiplerinde yetkili merci"* başlıklı 154. maddesi şöyledir:

" (Değişik: 18/2/1965-538/74 md.)
İflas yoliyle takipte yetkili merci, borçlunun muamele merkezinin bulunduğu mahaldeki icra dairesidir.

Merkezleri yurt dışında bulunan ticari işletmeler hakkında yetkili merci, Türkiye'deki şubenin, birden ziyade şubenin bulunması halinde merkez şubenin bulunduğu yerdeki icra dairesidir.
Borçlu ile alacaklı yetkili icra dairesini yazılı anlaşma ile tayin etmişlerse, o yerin icra dairesi dahi iflas takibi için yetkili sayılır. Şu kadar ki, iflas davaları için yetki sözleşmesi yapılamaz ve iflas davası mutlaka borçlunun muamele merkezinin bulunduğu yer ticaret mahkemesinde açılır."

16. 2004 sayılı Kanun'un *"İflas kararının tebliği ve ilanı"* başlıklı 166. maddesi şöyledir:

" (Değişik: 18/2/1965-538/79 md.)
İflas kararı, iflas dairesine bildirilir.
(Değişik: 9/11/1988-3494/30 md.) Daire, kararı kendiliğinden ve derhal tapuya, ticaret sicil memurluğuna, gümrük ve posta idarelerine, Türkiye Bankalar Birliğine, mahalli ticaret odalarına, sanayi odalarına, taşınır kıymet borsalarına, Sermaye Piyasası Kuruluna ve diğer lazım gelenlere bildirir. Daire, ayrıca kararı, karar tarihinde, tirajı ellibinin (50.000) üzerinde olan ve yurt düzeyinde dağıtımı yapılan gazetelerden biri ile birlikte iflas edenin muamele merkezinin bulunduğu yerdeki bir gazetede ve Ticaret Sicili Gazetesinde ilan eder. Tirajı ellibinin (50.000) üzerinde olan ve yurt düzeyinde dağıtımı yapılan gazetenin yayınlandığı yer aynı zamanda muamele merkezi ise mahalli gazetede ilan yapılmaz.
İflasın kapandığı veya kaldırıldığı da aynı suretle bildirilir ve ilan olunur."

17. 2004 sayılı Kanun'un *"İflas masası"* başlıklı 184. maddesi şöyledir:

"İflas açıldığı zamanda müflisin haczi kabil bütün malları hangi yerde bulunursa bulunsun bir masa teşkil eder ve alacakların ödenmesine tahsis olunur. İflasın kapanmasına kadar müflisin uhdesine geçen mallar masaya girer.
Müflis namına gelen mektuplar iflas idaresi tarafından açılır ve sair mevrudelerin de masaya gönderilmesi posta idaresine bildirilir"

18. 2004 sayılı Kanun'un *"İflas idaresinin vazifesi"* başlıklı 226. maddesinin 1. fıkrası şöyledir:

"Masanın kanuni mümessili iflas idaresidir. İdare masanın menfaatlerini gözetmek ve tasfiyeyi yapmakla mükelleftir. "

19. 2004 sayılı Kanun'un *"Alacaklılar sıra cetvelinin müddet ve şekli"* başlıklı 232. maddesi şöyledir:

"(Değişik: 28/2/2018-7101/10 md.)
Alacakların kaydı için muayyen müracaat müddeti geçtikten sonra ve iflâs idaresinin seçilmesinden itibaren en geç iki ay içinde iflâs idaresi tarafından 206 ncı ve 207 nci maddelerde yazılı hükümlere göre alacaklıların sırasını gösteren bir cetvel yapılır ve iflâs dairesine bırakılır. Zorunlu hâllerde iki ayın hitamından önce iflâs idaresinin icra mahkemesine başvurması hâlinde icra mahkemesi bir defaya mahsus

olmak üzere bu süreyi en çok iki ay daha uzatabilir. Süresi içinde sıra cetvelinin verilmemesi hâlinde iflâs dairesinin durumu icra mahkemesine intikal ettirmesi üzerine iflâs idaresi üyelerinin vazifesine son verilir ve sebketmiş hizmetleri için kendilerine bir ücret tahakkuk ettirilmez. Mahkeme ayrıca bu üyelerin bir yıldan az olmamak ve üç yılı geçmemek kaydıyla herhangi bir iflâs idaresinde görev almalarını yasaklayabilir, bu karar kesindir."

20. 2004 sayılı Kanun'un *"Alacaklılar sıra cetveli, ilan ve ihbar"* başlıklı 234. maddesi şöyledir:

"(Değişik birinci fıkra: 6/6/1985-3222/29 md.) İflas idaresi sıra cetvelini iflas dairesine verir ve alacaklıları 166 ncı maddenin 2 nci fıkrasındaki usule göre ilan yoluyla haberdar eder.

İddialarının tamamı veya bir kısmı reddedilen yahut iddia ettikleri sıraya kabul edilmiyen alacaklılara doğrudan doğruya haber verilir."

21. 2004 sayılı Kanun'un *"Sıra cetveline itiraz ve neticeleri"* başlıklı 235. maddesinin 1. fıkrası şöyledir:

"(Değişik: 18/2/1965-538/97 md.)

(Değişik: 9/11/1988-3494/49 md.) Sıra cetveline itiraz edenler, cetvelin ilanından itibaren onbeş gün içinde iflasa karar verilen yerdeki ticaret mahkemesine dava açmaya mecburdurlar. 223 üncü maddenin üçüncü fıkrası hükmü mahfuzdur. Bu davaya bakan mahkeme, davacının isteği halinde ikinci alacaklılar toplantısına katılıp katılmaması ve ne nisbette katılması gerektiği konusunda 302 nci maddenin altıncı fıkrasına kıyasen onbeş gün zarfında karar verir."

IV. İNCELEME VE GEREKÇE

A. İlk İnceleme

22. Uyuşmazlık Mahkemesinin Kenan YAŞAR'ın Başkanlığında, Üyeler Nilgün TAŞ, Doğan AĞIRMAN, Eyüp SARICALAR, Ahmet ARSLAN, Mahmut BALLI ve Bilal ÇALIŞKAN'ın katılımlarıyla yapılan 01/04/2024 tarihli toplantısında; 2247 sayılı Kanun'un 27. maddesi uyarınca yapılan incelemeye göre, İdare Mahkemesince anılan Kanun'un 19. maddesine göre başvuruda bulunulmuş olduğu, Mahkemece idari yargı dosyasının ekinde adli yargı dosyası ile birlikte Uyuşmazlık Mahkemesine gönderildiği ve usule ilişkin herhangi bir noksanlık bulunmadığı anlaşıldığından, görev uyuşmazlığının esasının incelenmesine oy birliği ile karar verildi.

B. Esasın İncelenmesi

23. Raportör-Hâkim Gülşen AKAR PEHLİVAN'ın, davanın çözümünde idari yargının görevli olduğu yolundaki raporu ile dosyadaki belgeler okunduktan, ilgili Başsavcılarca görevlendirilen Yargıtay Cumhuriyet Savcısı Halil İbrahim ÇİFTÇİ ile Danıştay Savcısı Yakup BAL'ın davada idari yargının görevli olduğu yolundaki sözlü açıklamaları da dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

24. Dava, davacının M.İ Bankası T.A.Ş Adına İflas İdaresinin 11/12/2020 tarih ve 3408 karar numaralı İflas Masasına alacak kaydı yapılması talebinin reddine dair işlemin iptali ile fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak kaydıyla yatırmış olduğu 34.205,66 TL (34.205.664.486 ETL)asıl alacağın iflas tarihine kadar hesaplanacak faizi ile birlikte iflas masasına alacak kaydına karar verilmesi istemiyle açılmıştır.

25. İmar Bankası T.A.Ş.'ye Bankacılık Kanunu'nun 14. maddesinin 3. fıkrası gereğince, istenen tedbirlerin kısmen ya da tamamen alınmadığı ve yükümlülüklerin vadesinde yerine getirilmediği nedeniyle, Banka 3 Temmuz 2003 tarihinde Bankacılık Düzenleme ve Denetleme Kurumu (BDDK) tarafından Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu'na (TMSF) devredilerek etkinliğine son verilmiştir.

26. Mülga 4389 sayılı Kanun'da; iflas kararı alınması halinde Fonun bu Kanun'un uygulanması ile sınırlı olarak İcra İflas Kanunu'nda yazılı iflas dairesi ve alacaklılar toplantısı ile iflas idaresi görev ve yetkilerine de sahip olarak bankayı anılan Kanun hükümleri çerçevesinde tasfiye edeceği belirtilmişken, 5411 sayılı Kanun'da bu yetkinin kapsamı daraltılarak İcra ve İflas Kanunu'nun 166, 218, 219, 223, 234, 236, 249, 251 ve 254. maddelerindeki yetki ve görevler hariç olmak üzere iflas dairesi, alacaklılartoplantısı ve iflas idaresi görev ve yetkilerine sahip olarak bankayı tasfiye edebileceği belirtilmiştir.

27. İdare hukuku kuralları içinde kamu hizmetinin yürütülmesi amacıyla kamu gücü kullanılarak tek yanlı irade beyanıyla tesis edilen idari işlemler, idari eylemler ve idari sözleşmelerden doğan uyuşmazlıklar sebebiyle açılan davaların görüm ve çözümü idari yargının görev alanında bulunmaktadır.

28. TMSF, iflas idaresi görev ve yetkilerini haiz olarak iflas tasfiyesini yürüttüğüne göre, bu sıfatla düzenlenen sıra cetvelinin de TMSF'nin kamu gücüne dayalı olarak Bankacılık Kanunu uyarınca tek yanlı olarak aldığı idari karara dayalı bir işlemi olduğu kuşkusuzdur. İflas idaresinin İcra ve İflas Kanunu'nda haiz olduğu yetkilere TMSF'nin sahip olması, bu hükümlerden yararlanması bu sonucu değiştirmemektedir. 5411 sayılı Bankacılık Kanunu'nun 110. maddesinde, 107. maddeye atıf bulunmadığı gibi, 107. madde uyarınca devir alınan alacaklar nedeniyle Fon'a boçlu olanların iflası halinde 132/9. bent uyarınca Fon'un bir ya da iki temsilcisinin katılımı ile oluşan ve İcra hakiminin seçtiği

iflas idaresinin somut olayda söz konusu olmadığı, tamamının Fon'un gösterdiği adaylardan oluştuğu, iflas idaresinin Fon adına tasfiyeyi yürüttüğü anlaşılmaktadır.

29. Dosyanın incelenmesinden; Türkiye İmar Bankası Türk T.A.Ş.'nin, BDDK'nın kararı ile, 5411 sayılı Kanun uyarınca Fona devredildiği, İstanbul 2. Asliye Ticaret Mahkemesinin 08/06/2005 tarih ve E.2004/132, K.2005/361 sayılı kararı ile, 5411 sayılı Kanun uyarınca bankanın iflasına karar verildiği, davacının banka nezdinde bulunduğunu ileri sürdüğü alacağının tahsili için müflis bankanın iflas idaresine başvuruda bulunduğu,müflis Türkiye İmar Bankası T.A.Ş. İflas İdaresinin Tasarruf Mevduatı Sigorta Fonu Yönetim Kurulunun 23/06/2005 tarih ve 251 sayılı Kararı ile atandığı anlaşılmıştır.

30. Bu durumda; iflas idaresinin sıra cetveline ilişkin işlemlerinin 2004 sayılı Kanun'la düzenlendiği anlaşılmakta ise de, iflas idaresi memurlarının genel hükümler uyarınca belirlenmiş iflas memurları olmadıkları ve dava konusuişleminidari işlem niteliği taşıdığı anlaşılmakla; uyuşmazlığın 2577 sayılı Kanun'un 2/1-b maddesi kapsamında idari yargı yerinde çözümlenmesi gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

31. Yukarıda belirtilen hususlar göz önünde bulundurularak, İstanbul 11. İdare Mahkemesinin 13/07/2023 tarih ve E.2023/1389 sayılı başvurusunun reddine karar vermek gerekmiştir.

V. HÜKÜM

Açıklanan gerekçelerle;

A. Davanın çözümünde İDARİ YARGININ GÖREVLİ OLDUĞUNA,

B. İstanbul 11. İdare Mahkemesinin 13/07/2023 tarih ve E.2023/1389 sayılı BAŞVURUSUNUN REDDİNE,

01/04/2024 tarihinde, OY BİRLİĞİ İLE KESİN OLARAK karar verildi.

Başkan Vekili	Üye	Üye	Üye
Kenan	Nilgün	Doğan	Eyüp
YAŞAR	TAŞ	AĞIRMAN	SARICALAR

Üye	Üye	Üye
Ahmet	Mahmut	Bilal
ARSLAN	BALLI	ÇALIŞKAN